

DEBRECZENI UJSÁG

MEGJELENÉS, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM
TEL. 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
VEGYEDÉVRE 3 P 90 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGO

(TRIANON 22.)

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM. 24. SZÁM

A debreceni iskolák nagyrésztében is elrendelték a szénzünetet

Bárdossy László beszámolója a képviselőház külügyi bizottságában

A magyar állam az ország helyzetében rendelkezésre bocsátható erők mértékéig továbbra is részt vesz a nagy küzdelemben, amelyet saját védelmi harcának is tekint

Budapest, január 29. (MTI) A Ház külügyi bizottsága gróf Takách Tolvaj József elnöklésével csütörtökön délelőtt tíz órakor ülést tartott, amelynek napirendjén az időszerű külpolitikai helyzetéről szóló tájékoztatás szerepelt.

Az ülés megnyitása után Bárdossy László miniszterelnök, külügyminiszteri minőségben részletes tájékoztatót adott a külpolitikai helyzetről.

Megemlékezett Joachim von Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, gróf Galeazzo Ciano olasz

külgyminiszter és Wilhelm Keitel vezérkarvezető látogatásáról, akik a Kormányzó Ur, illetőleg a m. kir. kormány meghívására és a magyar kormányfővel németországi és olaszországi látogatásának viszonzásaként néhány napot Magyarországon töltöttek, ami — mint a magyar állam megbeszélésének újabb jele — közvéleményünkben általános örömet keltett. A külföldi államférfiakkal folytatott eszmecsereket a barátság és a bizalomteljes együttműködés szelleme hatotta át. A megbeszélések ismét azt mutat-

ták, hogy a magyar, német és olasz tényezők a helyzetet és a bennünket közösen érdeklő kérdéseket egyformán ítélik meg. Teljes volt az egyetértés abban a tekintetben is, hogy a szovjet ellen vívott védelmi háború győzelmes befejezése Európa és az európai népek létkérdése. A magyar állam az ország helyzetében rendelkezésre bocsátható erők mértékéig természetesen továbbra is részt vesz ebben a küzdelemben, amelyet saját védelmi harcának is tekint.

A miniszterelnök végül a közel-

mult jelentősebb eseményeiről adott tájékoztatót.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott tájékoztatója után felszólalt Bajcsy Zsilinszky Endre, gróf Hunyadi Ferenc, Rácz Kálmán, Vajna Gábor, Maróthy Gábor, Rajniss Ferenc, Esterházy Mária gróf, Budinszky László, Turcsányi Imre, vitéz Imre Béla, Peyer Károly és Rassay Károly. A felszólalásokra Bárdossy László miniszterelnök kiemelt választ adott. Az ülés két óra után ért véget.

Bengházit visszafoglalták a német-olasz csapatok

Hitler vezérezredessé nevezte ki Rommel tábornokot — Az angol ellenzék a kormány átalakítását követeli — Két amerikai tengeralattjárót süllyesztettek el az USA keleti partjain — Az oroszok kétségbeesett kitörési kísérleteit visszaverték a németek

Burmában diadalmasan nyomulnak előre a japán csapatok

Berlin, január 29. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német T1-nek: A véderő főparancsnoksága közli: A Krim-félszigeten és a keleti arcvonal déli szakaszán heves hőfűvés következtében csak csekély harcivétekenység volt. Egy ellenes erőcsoporthoz a Krim-félsziget déli partján történt megsemmisítések, melyről a szerdai hadijelentés adott hírt, 840 fogoly, tizenkét löveg, valamint 111 géppuska és gránátvető került a német és román csapatok kezébe.

A doneci arcvonalon német és szlovák kötelékek visszaverték a szovjet erők helyi támadásait. Előzetes támadásaink sikeresek voltak.

Az arcvonal középső szakaszán az ellenség több helyen eredménytelenül támadott. Támadásainkkal heves harcok után sok helységet elfoglaltunk és löveget zsákmányoltunk.

A keleti arcvonal északi részén az ellenség tovább folytatta támadásait. Umentóitól délre a Leningrádot bekerítő arcvonalon és a fappföldi német- finn arcvonalon lelkes rohamcsapatvállalkozásokat hajtottunk végre.

Erős harc- és vadászpilótákötölékek főleg a középső és az északi szakaszon eredményesen beleavatkoztak a földi harcokba. Sok szovjet repülőgépet felgyújtottak.

Észak-Afrikában Kirenaikában élénk felmerítő járőrtvétekenység volt. Eredményes légitámadások történtek brit gépkö-

szioszlopok, csapatösszevonások és üzemanyagraktárak ellen az észak-afrikai partvidéken Bengházitól Marsa Matruhig.

Malta-szigeti brit repülőterek ellen nappal és éjjel végrehajtott támadások alkalmával több földön veszteglő repülőgépet megrongáltunk.

Az erős légvédelem elűzött brit bombázókat, amelyek a csütörtökre virradó éjjel Münster ellen kíséreltek meg támadást s a repülőgépek tervszerűen eldobták a bombáikat Németországban.

Róma, január 29. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 606. közleménye: Kirenaika nyugati részén, a Dzebel-vidéken, felmerítőosztagok fejtettek ki szerdán élénk tevékenységet. Az olasz és német légerő-

makacs homokvíhar mellett is több eredményes támadást intézett az ellenséges terület arcvonal mögötti részeit ellen.

Malta ellen is megismételte a tengely légiereje támadásait és bombázta a sziget katonai célpontjait. Egy ellenes repülőgépet légiharcban elölttek.

Angol repülőgépek támadást hajtottak végre Tripolisz ellen; néhány ember megsebesült, a kár csekély.

Egy Catanzaro feletti felmerítő szolgálatot végzett angol repülőgép Marcellinara közelében lezuhant; a pilótát egy ejtőernyősökkel elhárító osztag katonái elfogták. (MTI)

Japán nagy jelentőséget tulajdonít az angol hajóhad feletti aratott győzelemnek

Tokió, január 29. (MTI) A Német T1 jelenti: A Maláj keleti tengerpartja mentén folyó tengeri ütközetről tokiói haditengerészeti körökben kijelentik, hogy ennek a csatának annál nagyobb jelentősége van, mert első ízben állnak szemben a háború folyamán japán és angol hadihajók közvetlen ütközetben. Azonkívül egyetlen erőről van szó, nevezetesen mindkét oldalon két romboló küzdött. Ezekben az ütközetekben is bebizonyult, állapítják meg tokiói körökben a japán haditengerészeti főlényre, megmutatkozott a japán tengerészet nagy tapasztalata. AM ez elsősorban

a tüzérségre, amely az ütközetben döntő szerepet játszott. A japán siker, hangsúlyozzák tokiói körökben, hosszú évek kemény kiképzésének eredménye. Ennek a tengeri csatának a kimenetele főleg az Egyesült Államok haditengerészetét ejteti gondolkodásra, mert annak kisebb harcértékét kell tulajdonítani, mint az angol haditengerészetnek, amelynek nagy hagyományai vannak.

Tokió, január 29. (Német T1) Hivatalosan jelentik, hogy a maláj félsziget keleti partja mentén Endau magasságában elsüllyesztett brit hajó a Thanet romboló

volt. A hajót január 27-én torpedózták meg két japán romboló és a Thanet és Vampire brit rombolók között kifejlődött harcban. A Thanet legénységének egy részét japán hajók megmentették, a Vampire elmenekült. Japán részről sem embersem anyagvesztés nem történt. A két brit romboló japán csapatok által megmentett hajókat próbált megtámadni éppen, amikor újabb csapatokat tettek partra. (MTI)

Malayában a hindu katonák ezrével szöknek át a japánokhoz

Tokió, január 29. (Német T1) Itteni katonai körök figyelmének középpontjában pillanatnyilag a malayai hadműveletek állnak, amelyeket valamennyi jelentés szerint az ellenségnek Johoreból Szingapurba való elhamarkodott visszavonulása és a japán csapatoknak különösképpen a középső szakaszon végrehajtott gyors előnyomulása jellemmez. A malayai arcvonalról érkezett legutóbbi Domei-jelentés megállapítja, hogy a japán csapatok elővédelmár előrenyomulhattak egy Szingapurtól nem messze levő pontig. (MTI)

Stockholm, január 29. (Német T1) Szingapur sziget északi partszegélyének kiürítésével kapcsolatban jelentik egy amerikai hírszolgálati iroda Szingapurból, hogy a katonai parancsnok rendelkezésének értelmében pénteken délig minden polgári személyt és élelmiszert el kell távolítani a széhenforgó területeiről. A kiürítendő te-

rület a sziget északi partszegélyének egy mérföld mélységű sávjá. (MTI)

Tokió, január 29. (Német TI) Híres hítelés katonai körökben a malakkai úton és a környező hadműveleti területeken aratott állítólagos tengeri győzelmekről szóló angol és amerikai állításokkal kapcsolatban megállapítják, hogy csupán az ellenség részéről származó hírvetésről van szó, amely leplezni akarja a helyzet valódi alakulását. Ha az ellenség valóban főként a tengeren és a levegőben, akkor, mint az említett körökben megállapítják, érthető, hogy miért nem használják ki ezeket az állítólagos sikereket arra, hogy csapatok és hadianyagok partraszállásával a japán haderők állandó előrenyomulását csak egy arcvonalszakaszon is megállítsák. Teljesen nevésegesen hat azonban, ha — mint ez megtörtént — London más adatokat közöl, mint Washington és Washington ismét másokat, mint Csongking. Már egymagában ez, a körülmény mutatja, mennyire lehet hitelt adni az ellenség jelentéseinek. (MTI)

Sangháj, január 29. (Stefani.) Katonai körök hangsúlyozzák, milyen kiváló szorgalmat tesznek a kerékpáros alakulatok a japánoknak a Maláj-félszigeten folytatott hadműveleteknél, különösen az összeköttetés fenntartásával a terepnehézségek miatt sokszor lemaradó gépesített csapatok között. Kiemelik továbbá, hogy hindu katonák ezrével szöknek át a japánokhoz és rendelkezésükre állnak mint vezetőik, gépkocsivezetők, vagy akár mint katonák is készen arra, hogy harcoljanak az angolok ellen. (MTI)

A JAPÁN REPÜLŐK ÁLLANDÓAN TÁMADJÁK BORNEO, CELEBESZ, SERANG ÉS BOEROE LÉGI TÁMASPONTJAIT

Tokió, január 29. (MTI) Német TI jelent: A főhadiszállás jelent: A japán haditengerészeti repülőgépek január 26-án és 27-én Serang tengeren átrepülve a Makassar szoroson, a Molukka szoroson és a Flores tengeren, valamint a Banda tengeren sok légitámadást intéztek Borneo, Celebesz, Serang és Boeroe fontos ellenséges légi támaszpontok ellen és a támadások során 45 ellenséges repülőgépet lőttek le, vagy a földön pusztítottak el. Négy japán vadászgép eddig nem tért vissza. A Celebesz szigetén levő Kendarinai partszállást japán csapatok a tisztogatási műveletek befejezése után január 26-án teljesen megszállták Kendari városát.

TÖBB HULLÁMBAN ÖTKILOMÉTERES SZÉLESSÉGBEN KISÉRLETKÉK MEG KITÖRÉST AZ OROSZOK

Berlin, január 29. (MTI) A Német TI-nak katonai helyről szerzett értesülése szerint a német csapatok január 27-én kedden a keleti harcok északi szakaszának egyik helyén sikeresen visszavertek heves bolsevista támadásokat. A bolsevisták, akik a németeknek egy vasúti töltés melletti állásait igyekeztek elfoglalni, január 27-én a reggeli órákban 5 km-es szélességben nagy erővel, több hullámban támadták a német állásokat. Támadásukat amelyek mind hevesebbé váltak, végül is páncélos harckocsik és erős tüzezzel tűz támogatták. Miután így sem értek el eredményt, mélyen szállt repülőgépeket is harcbevették. A bolsevista erők a tömeges harcbevételre ellenére is a német gyalogosok megtartották ezeket az állásokat, amelyekért már hetek óta heves harcok dúlnak és a hófúvásban és nagy hidegben visszaverték az ellenséget. Közben súlyos veszteségeket okoztak nekik.

EREDMÉNYES NÉMET LÉGITEVEKÉNYSÉG A KELETI FRONTON

Berlin, január 29. (Német TI) Német harci és zuhanóbombázó repülőgépek köztelék a keleti front északi szakaszán szerdán történt berepüléseiről különösen nagy eredményeket jelentenek. A harci-

gépek, amelyeknek a kísérő vadászok teljes mozgási szabadságot biztosítottak, bombákat vetettek szovjet hadoszlopokra. Bár az ellenség heves tüzeléssel igyekezett elhárítani, a repülőek lebecsülték mély támadásra és egészen tervszerűen lőtték az ellenség katonáit és járműveit. A támadás után több, mint 150 gépesített és fogatolt jármű és egy igen súlyos páncélos megsemmisülve hevert a terepen. Ezenkívül még sok harckocsit és járművet találtak el és rongáltak meg. Amikor pedig a német támadás elhárítá-

A kormány újjalakítását követeli az angol ellenzék

Madrid, január 29. (MTI) A Német TI jelent: Az Y. A. e. lap londoni tudósítója jelenti, az angol parlament már nem áll egységesen Churchill mögött. A képviselők nem tartózkodnak a bírálatról, így Lawrence munkáspárti képviselő felhívást kért arról, miért maradt kello repülőfedezet nélkül a Prince of Wales és a Repulse csatahajó. Mander liberális képviselő indítványozta, hogy a kormányba vegyék be Ameryt Crippset és Sinclairt, ami a kormány újjalakítását jelentené. A lapok állásfoglalásából az tűnik ki, hogy Churchill beszéde nem nagyon változtatta meg az ország véleményét. A Times és a Daily Mail Churchill kijelentését amely szerint egyedül viseli a felelősséget, úgy értelmezi, hogy a miniszterek egyrésze nincs abban a helyzetben, hogy maga viselje a felelősséget. A Times hozzáfűszli, ha a kormány nem elég erős a felelősség vállalására, akkor a miniszterelnök legelső kötelessége kell legyen ezt a kormányt megjavítani.

London, január 29. (NST.) A esendes-óceáni helyzetről folyó felsőházi vita vezérszónoka Lord Denna Denman volt. — Denman az első világháborúban Ausztrália fő kormányzójának tisztét töltötte be. Kifejtette, Nagybritanniának már akkor meg kellett volna tennie a szükséges intézkedéseket, amikor a japánok bevonul-

Rommel tábornok csapatai elfoglalták Benghazit

Róma, január 29. (Stefani) Északafrikában 60 napja folyó harcot a harckocsik esatájának lehetne nevezni, írja a Tribune harctéri tudósítója. Az egész világot legkorszerűbb és legkifinomottabb harckocsijai végzik körbáncukát Kirenaika tágas homoksvatagán. Anglia változtatott csapatait és legkifinomottabb harci eszközöket vette be ebbe a harcba, amelyek az angol parancsnokság szándéka szerint döntőnek kellett volna lennie. Igen sok angol esett rátságba. Ha felszereléseket megvizsgáljuk, tisztába jövünk azzal, hogy Anglia mindent feltett erre a kártyára. Az oroszok és németek taktikája tökéletesen bevált, teljesen felborította az angol tervet. A tudósítók a továbbiakban részleteket közölnek a harcokról, amelyekből kitűnik, hogy az olasz és német csapatok milyen ragyogó harci szellemről, kitartásról, bátorságról tettek tanuságot, majd így folytatta. Az angol parancsnokság támadása előtt kézikönyveket osztott szét a legénység között, amely a legszükségesebb olasz szavakat és kifejezéseket tartalmazta. Valamennyi angol parancsnokság el volt látva „Tripoli” felirátú bélyegekkel, sőt a tábori postahivatalokat Tripoli felirátú

Az oroszok minden kitörési kísérletét megghusították a németek

Berlin, január 29. Katonai helyről közlik a Német TI-vel a mai hadijelentés legelső részében: A keleti harcok folytatódnak a német és szovjet csapatok harcát a minduntalan hiába támadó szovjet csapatok ellen, bár a Krim félszigeten és a déli szakaszon erős hófúvás akadályozza a harci tevékenységet. A mai hadijelentés kifejezetten megemlíti, hogy román, szlovák és finn kötelékek harcbevételét. Ezek a német csapatokkal váltva visszaverték az ellenség helyi támadásait. Ezekben az elhárító harcokban, valamint a több helyütt végrehajtott ellenátadásnál a szovjet csapatok különösen a Donec arcvonalán és a Krim félszigeten, véres

APOLLO FILMSZÍNHÁZ
Budapest páratlan filmsikere:
NEWADAI HAJTOVADASZAT
Rendkívül mulatságos vadnyugati szatíra izgalommal és szerelmmel!

sára az ellenség is bevette repülőgépet, heves légharcok folyamán 11 ellenséges repülőgépet lőttek le, anélkül, hogy egyetlen német repülőgép is odaveszett volna.

Lord Shetfield felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy ezért a háborúért nem vállalhatja egy ember a felelősséget. Ezért külön nemzetvédelmi miniszter kinevezését követelte.

Lord Moyne, a felsőház kormányt támogató csoportjának vezetője, a kormány nevében arról biztosította a Házat, hogy a szövetségesek a Japán elleni intézkedéseket tartják legelső fontosságúnak. Lord Moyne aztán arról beszélt, hogy a japánok malakka partszállásainál alkalmazott harcmodor milyen nehézségeket okoz repülőgépek hiányában kerültek hátrányba.

Amsterdam, január 29. (MTI) A Német TI jelent: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az angol alsóház 464 szavazattal egy szavazat ellenében bizalmat szavazott Churchillnek.

nyomatványokkal is ellátták.

Stockholm, január 29. (MTI) Német TI jelent: Az angol hírszolgálat a csütörtöki nap folyamán figyelmeztette a nyilvánosságot Benghazit elvesztésének lehetőségére, mégpedig ilyen szövegű közleményben: „Nem volna meglepő, ha a város a legközelebbi napokban ellenséges kézre kerülne”. Benghazit elvesztése, — fejté ki a jelentés — megfosztaná a briteket leghasznosabb kikötőjükből, amely minden további előrejutásuk szempontjából felbecsülhetetlen értékű lett volna. Az ottani repülőtér is egyike a legjobbaknak egész Kirenaikában. Ezért a tengelycsapatok ellenátadásának sikerét nem lehet lekicsinyelni még ha a brit csapatok a partmenti műtonn sikeresen vonulnak is vissza.

Berlin, január 29. (MTI) Német TI jelent: A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak. A véderőparancsnokság közli: A német és olasz csapatok csütörtökön reggel elfoglalták Benghazit.

Kairo, január 29. (MTI) OFI jelent: Mint angol részről hivatalosan jelentik, jelentős német-olasz csapategységek elérték a Benghazitól 25 km-re keletre fekvő Reginat.

vesztéseket szenvedtek. Szerdán már jelentették, hogy a védők éberségén és erőlyes fellépésén megghusult megint a szovjetnek az a kísérlete, hogy csapatokat tegyen partra a Krim félsziget déli partján. Bár a téli időjárás kétségkívül megnéhezíti a léghaderő harcbevételét és működését, azokon az arcvonalszakaszon, ahol hófúvás van, átmenetileg teljesen megghusítja, még minden csak valamennyire kedvező alkalmat kihasználhat, hogy merész, mély támadásokkal beavatkozzanak közvetlenül is a harcúterén a földön folyó harcokba és ezen túlmenően is zavarják és lehetőleg megakadályozzák az ellenség utánpótlását, amelynek — és ez

jellemző a helyzetre — szállító repülőgépeken kell részben történnie. Ellenséges szállítórepülőgépek lelövése, amelyről a mai hadijelentés említést tesz, mutatja, milyen súlyos egyes szovjet kötelékek ellátási helyzete.

HITLER ROMMEL TÁBOROKOT VEZÉREZREDESSÉ LÉPTETTE ELŐ.
Berlin, január 29. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak: A véderőparancsnokság közli: A Führer Rommel tábornokot az afrikai páncélos hadsereg főparancsnokát nagy érdemei elismeréséül előléptette vezérezredessé.

BURMÁBAN DIADALMASAN NYOMULNAK ELŐRE A JAPÁN CSAPATOK

Tokió, január 29. (MTI) Német TI jelent: A esaszál főhadiszállás csütörtökön közölte, hogy a japán léghaderő a Celebesz-sziget körül vizeken, valamint a Molukka szigetektől nyugatra és délre kivívta a teljes légi főlényt. Burmában a Malakka-szigetektől nyugatra és délre patok elzárta a Salwin folyó keleti partját, ahol heves harcok folytak.

Tokió, január 29. (MTI) A Német TI jelent: Az alsóház csütörtöki ülését felkérték a kormányt, hogy nyilatkozzék a csungkingi kérdésről. Tozso miniszterelnök a következőket mondotta: — Japán minden eszközzel megsemmisíti a csungkingi rendszert, ha az nem változtatja meg alapjában eddigi magatartását. Kijelentette még Tozso miniszterelnök, hogy nem nyilatkozhat még azokról az intézkedésekről, amelyeket Japán a cél elérése érdekében tenni fog.

ÖSSZEALLITOTTÁK AZ OLSZ-NÉMET-JAPÁN HADERŐ ALTAL ELPUSZTITOTT ANGOL HADIHAJÓK JEGYZÉKÉT

Róma, január 29. (MTI) A Stefani-iroda jelent: Az olasz lapok az angol tengernagyi hivatal adatai alapján összeállították az olasz-német-japán haderő által elsüllyesztett angol hadihajók jegyzékét. A jegyzéken hat csatahajó, 4 repülőgép anyahajó, 14 cirkáló, 61 romboló, 3 torpedóromboló, 41 tengeralattjáró, 12 segédcirkáló, egy jelzőhajó, 6 ágyunaszád, 11 bárka, 11 aknarakó, 2 járőrhajó, 1 gyorsnaszáj szerepel. Ezek közül két csatahajót, egy repülőgép anyahajót, tíz cirkálót, 17 rombolót, 2 torpedónaszádót, 22 tengeralattjárót, 3 segédcirkálót, egy ágyunaszádót, 3 bárkát, két aknarakó hajót a Földközi-tengeren süllyesztettek el.

Róma, január 29. (Stefani) Az angol tengernagyi hivatal január 26-án este kiadott jelentése szerint angol tengeralattjárók a tengely öt hajóját elstelen, egy további pedig valószínűleg elsüllyesztettek. A jelentés szerint a Rampino olasz hajót torpedótalálat érte és a gőzös elsüllyedt.

Lisszabon, január 29. (Stefani) Az amerikai haditengerészeti minisztérium közölte, hogy az Egyesült Államok keleti partjai mentén foglalkozásukat végző tengeralattjárók január 28-án éjszaka elsüllyesztették a hétezer tonnás Pamand és a 7900 tonnás Francis Powel amerikai tengeralattjárót. Összesen 28 embert sikerült kimenteni a két hajó legénységéből. (MTI)

Vigszínház
Kizárólag 16 éven felülieknek!
KARÁDY KATALIN
legnagyobb sikert aratott új magyar filmje:
Ne kérdezd, ki voltam
Közkívánatra ma 5. 2. 9 órák

Egy pincér tanuló szombatra virradó éjszaka találkozott a Tóth Árpád-utcai gyilkossal

Közszemlére teszik ki a gyilkos véres fehérneműt — Örízetbevétele még nem történt de a hurok egyre szorul a gyilkos nyaka körül — Lankadatlan erővel folyik a nyomozás

Már három napja tartja lázas izgalomban Debrecen közönségét az a borzalmas kegyetlenségű elkövetett rablógyilkosság, amelyet kedden délután fedeztek fel a Tóth Árpád-utca 42. számú házban amelynek áldozata a beteges hajlamáról ismert Kerékgyártó László 60 éves nyugalmazott honvédtiszt helyettes volt.

A debreceni rendőrség bűnügyi osztálya éjt nappallá téve nagy körültekintéssel, kitaró szorgalommal és lankadatlan erővel dolgozik, hogy mielőbb teljes fényt derítsen a titokzatos bűncselekményre. Az elmúlt hatvan órában legalább 150 embert hallgattak ki, akiknek nagy része tanu, míg elenyésző része gyanúsított volt.

Az eddigi gyanúsítottak azonban minden esetben alibit igazoltak. Mindannyian minden kétséget kizáróan bizonyítani tudták, hogy az elmúlt hét péntekjének éjszakáját hol töltötték. Így örízetbevétele nem történt, mert a gyanúsítottakat kihallgatásuk után nyomban szabadon engedték. A rendőrség azonban így is nagy lépésekkel halad előre az igazi tettes kilitének megállapításában, mert a gyanúsítottak száma egyre fogy és egyre jobban szorul a hurok az igazi tettes körül.

Debrecen város közönsége példás magaviseletet tanúsít a nyomozással kapcsolatban. Azok, akiket tanuként kihallgattak, olyan adatokkal szolgáltak, amely mindjelenben megerősíti a nyomozhatóságok tevéységét. Csütörtökön is többen akadtak, akik önként jelentkeztek a rendőrség bűnügyi osztályán vallomástételre és olyan nyomra vezettek a nyomozást végző detektíveket, amely nyomon haladva elérik az eredményt és a még bujkáló rablógyilkost elfogják.

A borzalmas rablógyilkossággal kapcsolatban kihallgatott tanúk vallomásairól és a nyomozás jelenlegi állásáról az alábbiakban számolunk be.

Szemtől-szembe a gyilkossal

Csütörtökön délelőtt a rendőrség vallomástételre jelentkezett Horváth János, Tóth Árpád-utca 48. szám alatt lakó pincér tanuló ki a következőket mondta el:

— Péntekről szombatra virradó éjszaka munkahelyemről hazafelé igyekeztem a Kékes-utca 42. szám alatt lévő lakásomra. Nem messzire akásmint láttam, amikor az egyik udvarból egy magas férfi jött ki. Közben egy súlyos bőröndöt cipelt, fejét alaposan behúzta kabátja gallérjába és amikor túlhaladtam rajta, futásnak eredt a Petőfi-tér irányába.

— Először nem tulajdonítottam különösebb jelentőséget a dolognak, mert azt hittem, hogy az állomásra igyekszik. Csak akkor kezdtem gyanakodni, amikor az újságokból értesültem, hogy borzalmas kegyetlenségű véghezvitt gyilkosság történt a Kékes-utca 42. szám alatt. Este ellig vártam, hogy hazamehessek és megnézzem, hogy a férfi melyik házból jött ki. Határozottan emlékszem, hogy a férfivel annál a háznál találkoztam, amelyik előtt gózlámpa van. Szerdán éjszaka megnéztem a ház számát és az volt a 42-es.

— Így már határozottan tudom állítani, hogy péntekről szombatra virradó éjszaka magával a rablógyilkossal kerültem szembe, aki éppen akkor igyekezett a véres fehérneműt színhelyét elhagyni. Közéletről nem tudtam az arcát megfigyelni, mert alaposan behúzta fejét kabátja gallérjába.

Eddig tartott Horváth János pincér tanuló vallomása. Ebből a vallomástól minden kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy a gyilkos pénteken éjszaka 11—1 óra között végzett áldozatával s utána gyorsan összecsomagolt mindent, ami csak kezéigébe akadt, majd áldozatára rázárta az ajtót és fél 2 órakor hagyta el a lakást. A rendőrség most ebben az irányban is megindította a nyomozást.

Véreskezü ember a mulatóban

Ugyancsak csütörtökön délelőtt jelent meg a rendőrség központi ügyeletén egy férfi, aki közölte, hogy a Kékes-utcai rablógyilkossággal kapcsolatban akar vallomást tenni. A rendőrség természetesen mindenkit meghallgat és így sor került a férfi vallomástételére is, aki a következőket mondta:

— Napokkal ezelőtt az egyik Petőfi-téren lévő mulatóban voltam, ahol egy gyanúsan viselkedő társaságot láttam. Egy hölgy társaságában két férfi ült az asztalnál és az egyik férfinak véres volt a keze. Hogy kik voltak, nem tudom, de úgy emlékszem, hogy az egyik férfi gépkocsivezető és a Bujdosó-utcai lakik.

A következő pillanatban már detektívek rohantak és megállapították, hogy ki az a gépkocsivezető, aki a Bujdosó-utcan lakik. A bejelentésben az ilyen dolgokat szinte pillanatok alatt meg lehet állapítani és utána a nyomozást végző detektívek a Bujdosó-utca felé vették útjukat. A gépkocsivezetőt valóban otthon találták, aki kihallgatása során elmondta, hogy a kérdéses napon kívül volt a Petőfi-téri vendéglőben. Mintán a gépkocsivezető kellően igazolta, hogy pénteken éjszaka hol töltötte az időt, a detektívek véreskezü barátját keresték fel.

A gépkocsivezető barátja minden kétséget kizáróan kizárta, hogy keze azért volt véres, mert elvágta. Körme alatt is találtak egy kis piros foltot, de a rendőrség megállapította, hogy az a vörös cipő tisztításából származott. Egyébként ez az ember is tudta igazolni, hogy pénteken hol tartózkodott.

Előkerül a pakonpartos ember

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a gyilkosság feltedezése előtt napon, hétfőn délelőtt 11—12 óra között a Kékes-utca 42. szám alatt megjelent egy magas férfi, aki egyenesen Kerékgyártó László ajtájához ment és kopogni kezdett. Mintán választ nem kapott, beakart nyitni, de zárva találta az ajtót. Utána a férfi hirtelen hátrafordult és távozni készült, de Kardos Róza házfelügyelő észrevette és megkérdezte:

— Kerékgyártó urat keresi?
— Igen, őt keresem. Nincs idehaza?
— Nincs.
— Nem tetek meg feljelentést a rendőrségen, hogy eltűnt?
— Nem.

— Hát hogy tehetek ilyet. Lakótársukat nem látják három napig és nem törődnek vele. Menjének a rendőrségre és tegyenek feljelentést.

Utána a férfi, aki szürke nadrágot, hosszú fekete kabátot és fekete kalapot viselt, hirtelen sarkon fordult és eltávozott.

Kardos Róza vallomása szerint ez a férfi többször is megfordult Kerékgyártó Lászlóval és a nyomozás során ráterelődött a gyanú. A rendőrség mindent elkövetett, hogy ezt a férfit előkerítse, ami sikerült is.

A hétfői látogató azonban kihallgatása során elmondta, hogy Kerékgyártóknak már régi ismerőse és többször felkereste. A gyilkossághoz azonban semmi köze nincs. A rendőrség a kihallgatás után megállapította, hogy a pakonpartos fiatalember nem lehet a gyilkos és így szabadon engedte.

Arany fogat kínálnak eladásra az egyik órásnál

Tegnap délelőtt Nagy Imre órásmester, akinek a Hunyadi-utca 15. szám alatt van üzlete, ment fel a rendőrség központi ügyeletére és ő is a gyilkossággal kapcsolatban tett vallomást. Elmondotta, hogy hétfőn délelőtt 11—12 óra között megjelent üzletében egy 30—35 év körüli kiölt arcu férfi, magassága 165—170 centiméter lehetett. Külsőre nézve iparosnak ítélt, aki mélyen a szemébe húzott simiéderecs sapkát viselt. A férfi zsebéből papírba becsomagolt aranyfogat szedett elő és eladásra kínálta. Mintán Nagy Imre órásmester nem foglalkozik törött arany fogat eladásával, közölte a fiatalemberrel, hogy nem veheti meg és így az eltávozott üzletéből.

A rendőrség ezt a bejelentést is tudomásul vette és ebben az irányban is megindította a nyomozást. Nem lehetetlen ugyanis, hogy a gyilkos tudatában volt annak, hogy a gyilkosságot még nem fedezték fel és az aranyfogakat már eladásra akarta értékesíteni.

A királyi ügyészség logházában is keresik a gyilkost

A rendőrség nyomozása a kegyetlen gyilkossággal kapcsolatban a legaprólékosabb részekre is kiterjed. Legutóbb arról értesült a rendőrség, hogy hétfőn délelőtt egy rovtomult műszerész régebbi büntetésének kitöltésére jelentkezett a debreceni királyi ügyészségnél.

Már több esetben előfordult, hogy nagyobb büntetésű elkövetői úgy akarják magukról a nyomozhatóságok figyelmét elterelni, hogy önként jelentkeznek korábban kiszabott büntetésük kitöltésére. Márpedig köztudomású, hogy a megígért büntetés, ha csak egy alkalom is kínálkozik rá, mindig húzzák és halasztják büntetésük kitöltését. Ilyenkor legtöbb esetben a rendőrség lép közbe és az elítélteket úgy állítják elő a királyi ügyészségen, hogy a rájuk kiszabott büntetést kitöltésük.

Természetesen ebben az esetben is a rendőrségről detektívek mentek ki a királyi ügyészség logházába és az önként jelentkezett műszerészt kihallgatták, hogy mi késztette az önként jelentkezésre és főként arra vonatkozóan, hogy a péntek estét hol töltötte. Már esetleg ezen a kihallgatáson megoldódhatik a rejtélyes Kékes-utcai gyilkosság.

Közszemlére teszik ki a gyilkos véres ingét és alsónadrágját

A rendőrség a rablógyilkosság felfedezése után már a helyszínen megállapította, hogy a gyilkos és áldozata hosszabb időt töltött együtt. Erre mutat az a körülmény, hogy az asztalon boros üveget és két boros poharat találtak. Ebből arra lehet következtetni, hogy a két férfi együtt borozgatott és a borozgatás után történt a borzalmas gyilkosság.

Mint már említettük, Kerékgyártó László levétközve véres fehérneműben feküdt ágyában, amikor megtalálták. Ezenkívül a szobában találtak még egy véres inget és alsónadrágot. A véres dolgokat megmu-

latait Kardos Róza házfelügyelőnek, aki egyébként is mosott a szerencsétlen emberre. Kardos Róza kijelentette, hogy a véres kockás ing és alsónadrág nem Kerékgyártó László tulajdona, mert azokat a ruhadarabokat sohasem látta.

Ezek után minden kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy a gyilkos a véres gyilkosságot fehérneműben hajította végre. Mintán áldozatával végzett, a véres ruhadarabokat ledobta magáról, majd a tiszt helyettes fehérneműbe öltözött át. Utána amit csak tudott összeszedett, becsomagolta Kerékgyártó László ruhán bőröndjébe és az ajtó bezárása után eltávozott a házból.

A rendőrség most ezt a véres kockás inget és alsónadrágot közszemlére teszi ki a Plac és Kossuth-utca sarkán lévő Tóth Gyula-féle vaskereskedés kirakataiba és felkéri Debrecen közönségét, hogyha netán a véres ruhadarabok viselőjét felismerne, nyomban értesítsék a rendőrség bűnügyi osztályát.

Kerékgyártó Lászlót saját fejszéjével verték agyon

A háromnapos nyomozás után a rendőrség a Tóth Árpád-utcai gyilkossággal kapcsolatban több bűnjelet foglalt le. A bűnjelek között szerepel annak a fejszének nyelve is, amellyel a szerencsétlen embert támadója agyonverte. Csütörtökön megállapították, hogy a fejsze Kerékgyártó tulajdona volt és állandóan konyhájában tartotta.

A gyilkos ezt a fejszét használta borzalmas tettének végrehajtásánál. Mint a többi lakó elmondta, a fejsze kijárt nyeléből és így történhetett meg, hogy a nyolcadik étés után a fejsze leesett nyeléről. A fejszét a gyilkos magával vitte, míg a nyelét a helyszínen hagyta.

Közismert dolog, hogy a Petőfi-tér, illetve a pályaudvar környéke tele van titkos találkahelyekkel. Ezeket a titkos találkahelyeket fel kell gongyolítani és meg kell szüntetni ezeket a lehetetlen állapotokat, mert ezek a helyek sok bűntörvénynek adnak bűvőhelyet.

Alhir a gyilkos elfogásáról

Debrecen közönségét módfelett érdekli és még mindig izgalomban tartja a Tóth Árpád-utcai rablógyilkosság. A nyomozásban mindenki igyekszik a nyomozhatóságok segítségére és nem egyszer olyan adatokkal szolgálnak, amely hasznosnak bizonyul. Természetesen vannak olyanok is, akik bejelentésekkel indokolatlanul zavarják a nyomozás menetét, de ez ilyenkor így szokott lenni.

Csütörtökön a késő éjszakai órákban olyan hírek terjedtek el, hogy a rendőrség elfogta a rablógyilkost és erősen megbilincselve, rendőri felügyelet mellett kísérték be a rendőrség központi ügyeletére, hol azonnal hozzákezdtek kihallgatáshoz. Egyesek még azt is elmondták, hogy a gyilkos hogyan néz ki. Természetesen a hír vétele után nyomban telefonáltunk a rendőrség központi ügyeletére, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kihallgatások állandóan folynak, a detektívek állandóan kint vannak, de a gyilkost még nem fogták el.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma először. Egy hősi korok legfőbb fejezete:

Oroszlánkölyök

(KADETEK)

12—15 éves porosz hadapródiskolás fiúk hőstettei és győzelme az orosz támadó felett

Előadások: d. u. 5, 7, 9-óra

H I R A D Ó!

Ülést tartott a felsőház költségvetési bizottsága

Budapest, január 20. (MTI) A felsőház költségvetési bizottsága csütörtök délután 5 órakor Kánya Kálmán elnöklésével ülést tartott és azon Bárdossy miniszterelnök tájékoztatta a bizottság tagjait az időszerű külpolitikai kérdésekről. A tájékoztatáshoz gróf Bethlen István, Szűllő Géza, gróf Somssich László és báró Prónay György szoltak hozzá. Bárdossy László miniszterelnök részletesen válaszolt a felszólalásokra. Az ülés háromnegyed 6 órakor ért véget.

Az idén 11 községet villamosítanak

Budapest, január 20. Bár a szükséges anyagok beszerzése mind nagyobb nehézségekbe ütközik, az iparügyi kormányzat idei villamosítási programjában lényegesen több községnek áramhoz juttatásának szerepe, mint az elmúlt két évben. Az elkészült tervek szerint ugyanis nem kevesebb, mint 111 község villamosítására kerül sor ebben az évben. Az idén a villamosítandó községek közül 21 község Csák vármegyében fekszik, egyik bizonyosságul annak a fokozott gondosságnak, amellyel az iparügyi kormányzat a hazatért erdélyi részek gazdasági érdekeit felkarolni igyekszik. Az idei program keretében egy erdélyi város, Bánffihunyad is áramszolgáltatáshoz fog jutni.

A jövő évben, 1943-ban, ha a lehetőségek kedvezőtlenebbül nem alakulnak, további villamosítás feltételei megállapíthatók. Az ország egyéb területeit nézve, az idei villamosítási programban első helyen áll Somogy és Tolna vármegye.

MEGTETTÉK A SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉST KALKUTTA KIÜRÍTÉSÉRE

Stockholm, január 20. (MTI) A Stefáni jelentés: Az Alehanda értesülése szerint a kalkuttai hatóságok megtették az előkészületeket, hogy szükség esetén elszállítsák a város kétféle főnyi lakosságát.

ÖTVENNAPI ELZÁRÁSRA ITTÉLT EGY ZSIDÓ ASZTALOST A KOLOZSVÁRI RENDŐR- BÍRÓSÁG

Kolozsvár, január 20. (MTI) A városi büntető rendőrbíróság ipari kihágás és a legkisebb munkabér nem fizetése miatt felelősségre vont Berkovics Miklós zsidó asztalosmestert, mert a miniszteri rendeletben előírt 93 filléres legkisebb órabér helyett 85 fillért fizetett, ezenkívül nem folyósította a különóra díjakat, sem pedig a drágasági pótlékot. A büntetőbíró Berkovicsot 50 nap elzárásra átváltoztatható 8000 pengő pénzbírsággal sújtotta.

500—1942. M. E. számú rendelet. A régi rendelet szerint akkor kellett felmondani az üzlethez, ha az iparjog tulajdonosa iparát három hónapig nem gyakorolta.

Az új rendelet ezeken az előírásokon túlmenően szigorúbb intézkedéseket tartalmaz. Az új rendelet szerint ugyanis a bérbeadó az elsőfokú iparhatóság az üzlet, üzem, vagy általában a nem lakás céljára szolgáló helyiség bérletének megszüntetésére és az általa kijelölt személy részére való bérbeadására határidő kitűzése mellett felszólíthatja, ha az üzlet vagy üzemhelyiség bérleje olyan kereskedő, vagy iparos, akit kötött forgalmú áruk árusítására nem jelölték ki és üzleti tevékenysége körében kereskedők kijelölését követő évben a megelőző üzleti év eredményéhez viszonyítva halvány százzal kevesebb üzleti forgalmat ért el. Ha a bérbeadó a helyiség bérletét a kitűzött határidő alatt nem mondja fel és nem adja bérbe a hatóság által kijelölt személynek, a hatóság elrendelheti a helyiségnek az általa meghatározott személy részére való igénybevételét. Beavatott helyről származó értesülésünk szerint az új rendelet intézkedései alkalmasságát kereskedőgeneráció üzleti helyiségrendezésének megszüntetésére.

Az összes elemi iskolákban és a katolikus középiskolákban szénzünetet rendeltek el

Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás körrendeletet adott ki, melynek értelmében az ország valamennyi katolikus iskolájában, elemi és középiskolában egyaránt, szünetelni fog a tanítás február 2-től február 10-ig bezárólag, a rendkívüli hideg időjárás és az ezzel kapcsolatos tüzelési nehézségek miatt.

Érdeklődünk azoknál a debreceni testületknél, melyekre vonatkozik a rendelet. A római katolikus plébániaközpontban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az iskolaszék főként a külsőségi iskolák nehéz viszonyainak következtében saját hatáskörében már korábban elrendelte a szünetet és így a római katolikus elemi iskolákban ma már nincs tanítás és legközelebb február 11-én, a hercegprímási rendeletben megjelölt napon lesz. A szünetet kihirdették a két debreceni katolikus tanintézet, a kegyesrend gimnázium és a Svetits-intézet növendékei előtt is. Itt természetesen február 3-án veszi kezdetét a szünet, tekintve, hogy 2-ika ünnep és így egyórával is szünetnap lenne.

A debreceni református egyház Iskolaszéke csütörtökön délután tar-

tott ezévi első ülésén az országos szén-, illetve tüzelőhiányra való tekintettel, különösen a telepi iskolák kérésére elhatározta, hogy az összes debreceni elemi iskolákban szénzünetet rendel el. Tekintettel arra, hogy a hideg idő előreláthatólag tovább is tart, az Iskolaszék szintén ehhez mérte a szünet idejét és úgy határozott, hogy a kényszervakációt egyelőre két hétben állapítja meg. A szünet a félévi vakáció után közvetlenül február 2-án, hétfőn reggel kezdődik és 16-án reggel 8 órakor ér véget.

Az Iskolaszék tegnap hozott határozata mindenestre méltányos és indokolt, mert a tüzelőhiány az elemi iskolákban nagyban veszélyeztette a gyermekek egészségét és egyre több már is a meghűléses megbetegedések száma.

Mint értesültünk, előreláthatólag valamennyi debreceni középiskolában hasonlóan közölesen elrendelik a szünetet. Ez annyiban is helyes volna, mert a jelenlegi vonatkozó előírások rendkívül megnövekedtek a vidékről bejáró növendékek iskolalátogatását.

Az iskolaszék megejtette két tanítónői állásra a pályázók jelölését

A jelölések sorsa felül a jövőheti presbiteri gyűlés dönt

A debreceni református egyház Iskolaszéke csütörtökön délután tartotta az egyház kitanács-termében Molnár Ferenc református lelkipásztor, iskolaszéki elnök vezetésével ezévi első ülését.

Az ülés, melyen a tagok csaknem teljes számban megjelentek, több fontos iskolafelvet tárgyalta meg.

Az ülés legfontosabb pontja két megüresedett tanítónői állás jelölésének megejtése volt. Az ügyet Szabó Károly igazgatótanító, iskolaszéki előadó terjesztette az ülés elé. A kitűzött pályázat határidejéig összesen 21 pályázó nyújtotta be az egyház hivatalához kérvényét. Az ülés ezek közül hét hiányosan felfszerezett pályázatot törölt s fev 14

kifogástalan kérvény maradt.

Az ismertetés után a jelöléseket ejtette meg a tanács. Az első állásra Bod Marzit és Bódy Szeróna vidéki tanítókat és Kulesár Dezsőné debreceni helvettes tanítónőt, a második állásra Giday Gabriella vidéki, Duslca Ferencé és Karan Gizella debreceni helvettes tanítókat jelölte a szék. A jelöltek közül 3 feles, 2 jó, 1 elégséges képességgel bír.

A két állással kapcsolatban a jövő héten pénteken tartandó presbiteri gyűlés fog véglegesen határozni.

Az ülés ezenkívül adminisztrációs és felülvizsgálat tárgyalt.

Galgóczy Miklós dohánytermelési kísérleti vezetőt Ujvidékre helyezték

A m. kir. földművelésügyi miniszter Galgóczy Miklós m. kir. kísérleti főadjunktus, a debreceni m. kir. dohánykísérleti Intézet vezetőjét az Ujvidékre újonnan létesített m. kir. mezőgazdasági kísérleti Intézetbe rendelte ki és megbízta az új intézet vezetésével. Még egyelőre nem lehet tudni, hogy a kiváló szakértő tiszteletére ideiglenes, de az ilyen kirendelések legutóbbi esetben véglegesen szoktak lenni.

Galgóczy Miklós már régebben működik a pallagi dohánykísérleti állomáson és itteni működése gazdag eredményekre vezetett az egy-egy dohányfajtáknak a határterületen

különösen a debreceni talajon való termelésével. Az Ujvidékre való kirendelés nagy szakértelmének, laudatlan szorgalmának és kitartó munkásságának elismerését jelenti.

Galgóczy Miklós közkedvelt tagja volt Debrecen úrtársadalmának és amilyen nagy szomorúságot okozott távozása, éppen olyan nagy örömet váltott ki az a tudat, hogy a munkájában fáradságot nem ismerő dohánytermelési kísérleti főadjunktus egy magyaros (vagyis pályán Debrecenből) indult útra, hogy a derék honvédek által visszafoglalt Ujvidéket gyümölcsöztesse gazdag tudását és utólréhatóan tapasztalatait.

Lezuhant az argentin külügyminiszter repülőgépe, de valamennyi utasa életben maradt

London, január 20. (MTI) Az OFI jelentés: A Reuter-iroda riodejaneiról jelentése szerint az a repülőgép, amelyen Guinazu, Argentína külügyminisztere is helyet foglalt, a felszállás pillanatában lezuhant. A repülőgép valamennyi utasa sértetlen maradt.

Rio de Janeiro, január 20. (MTI) A Német TI jelentés: Az Associated Press jelentése szerint azt az argentin különrepülőgépet, amely Guinazu külügyminiszterrel és az argentin küldöttség többi tagjával Rio

mellett a tengerbe zuhant, oly súlyosan megterheltek, hogy a repülőgép nem tudott felszállni. A repülőgép vezetője éppen csak hogy meg tudta akadályozni, hogy a gép a Dumont repülőterén a Santosok külső végén sziklába ütközzék, de a gép száz méterrel tovább a vízbe zuhant. Tengerészhadapródok érték elsőnek csónakokon a szerencsétlenség színhelyére. Akkor már a gép egy utasa, egyik ivételével, eljött a repülőgép fülkéjéből. Legutóbban a szárnyakba kapaszkodtak,

többben úsztak. A repülőgép vezetőjének felesége még a fülkében volt. Az asszonyt az egyik hadapród mentette ki. Ruiz Guinazu kivül a repülőgépen utazott Bosch Sámuel, az argentin polgári repülés diktátora, Enrique Ruiz, Guinazu Marco és Depont, az argentin küldöttség egyik tagja.

Buenos Aires, január 20. (MTI) A Német TI jelentés: Annak a repülőgépnek a lezuhanásáról, amelyen Argentína külügyminisztere vissza akart térni Rio de Janeiroból Buenos Airesbe, a következő részletek váltak ismeretessé. A repülőgép ugyanaz a gép volt, amelyet Guinazu külügyminiszter Rio de Janeiroba repült. A gép az Air France légitársaság repülőgépe volt valamikor és Argentína csak nemrég vásárolta meg ettől a társaságtól. A repülőgép röviddel felszállása után, 9.30 órakor zuhant a tengerbe. Mind a 12 utasát megmentették. Guinazu kivételével egyetlen utas sem sérült meg. Az argentin külügyminiszter mellén sérült meg és azonnal beszállították a riodejaneiról haditengerészeti kórházba. A repülőgépet az Air France légitársaság volt pilótája, Antonio vezette.

Buenos Aires, január 20. (MTI) Az OFI jelentés: A argentin fővárosba érkezett hírek szerint Guinazu külügyminiszter valószínűleg szombaton tér vissza Buenos Airesbe. Hír szerint a külügyminiszter a mellébe beosztott két rendőrtiszt mentette meg a repülőszerecsényesség alkalmával.

Ma este pártértekezletet tart a MÉP

A Magyar Élet Pártja január 30-án, pénteken este fél 7 órakor a párt Akadémia-utca 17. szám alatti székházában értekezletet tart.

NYOMTALANUL ELTÜNT IBRAHIM JOHOREI SZULTÁN

Tokió, január 20. (MTI) A Német TI jelentés: A malajai tengeréről érkezett jelentés szerint Ibrahim Johorei szultán néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Csak a legmagasabb mértékben agórdik az eltűnés miatt s igyekszik a szultán hollétét kideríteni. Ibrahim szultán általában Japán barátjának ismerik.

MERÉNYLETET KÖVETEK EL AZ IRÁNI MINISZTERELNÖK ELLEN

Adana, január 20. (Német TI) A teheráni rádió jelentése szerint Irán miniszterelnöke ellen a parlamentben merényletet követtek el, amikor a miniszterelnök az országgyűlésen ismertette az Angliával és a Szovjet-Unióval kötött egyezményt, valaki egy követ dobott feléje, de a követ nem találta el a miniszterelnököt. Erre a merénylet a miniszterelnökre akarta vetni magát. A merényletet letartóztatták.

TANUKIHALLGATÁST RENDELTEK EL MÜLLER ANTAL ÖSSZEFEHÉRTETLENSÉGI ÜGYÉBEN

Budapest, január 20. (MTI) A Ház állandó összeférhetlenségi bizottsága csütörtök délután 4 órakor Mezey Lajos elnöklésével ülést tartott Müller Antal összeférhetlenségi ügyében. Az ügyet Meixner Emil képviselő, mint a bizottság előadója ismertette. A tárgyalás során Müller Antal többek között bejelentette, hogy hamis tanúzás bűntette miatt feljelentéssel élt a kir. ügyészséghez Fekete József ellen az alapeljárásban elhangzott tanúvallomás miatt és egyéb bizonyítékaikat is előterjesztette. Ennélfogva az állandó összeférhetlenségi bizottság beható tárgyalás után a bizonyítás felvételét elrendelte a tanukihallgatást véget az illető kiz. bíróságokat keresi meg.

A kis mintatehenészet is kifizető, — vállalja egy ohati, városi bérlő

Egy nagyszerű példa, amelynek alapján elindulva Debrecenben is meg lehetne oldani a tejellátás problémáját

Debrecen város tejellátásával kapcsolatos több oldalról megnyilatkozó véleményeket közöltünk a napokban a Debreceni Újság—Hajdúföld hasábjain. Hogy mennyire időszerű ez a kérdés, mi sem bizonyítja jobban, mint az a sok levele érkezik. Legutóbb egy ohati, városi bérlő juttatott el megszívlelendő levelet szerkesztőségünkbe a tej-kérdéssel kapcsolatban.

„Tudatában vagyok annak, hogy vannak sokan ellenzői a közületek magán-gazdálkodásának és az önellátás elvének” — írja a többi között az ohati bérlő. — Éppen ezért felajánlom kisbérletem kísérlet céljára a beépített összes épületekkel együtt 20 tehénre istálló, egy cselédlakás, 62—83 köbméter siló, 13-szor 8 méteres sertésflaktató, 6-szor 4 méteres fészer, amelyet a város területén saját költségem, mintegy 9000 pengő befektetéssel, magam építtettem. Állítom be a város hús darab fejtősthenet és én leszállítok naponta 140 liter tejet. Ezért a leszállított tej mennyiségért nem kérek a városból térítést semmit mindaddig, míg a beiktatott teheneket a város vissza nem kapja. Két év) 140 liter tej a város hiányzó szükségletének csak egyhuzad része, de elég arra, hogy a város ellásson vele egy kórházat, egy gyermekotthont stb.”

Az érdekes és figyelemreméltó levél tovább részben hangoztatja, hogy már az építkezéseknél dr. Veress Géza főjegyző a gazdasági igazosztály vezetője kijelentette: sok ilyen városi bérlőre lenne szükség. Ez az egyszerű mondat nagy elismerés. Elismerés azért az elgondolásért, amellyel be akarja bizonyítani a bérlő, hogy igenis, érdemes törődni hasonló kérdésekkel. Meg kell említenünk, hogy a Kamara is elismeréssel nyilatkozott a siló gazdálkodás terén kifejtett munkásságáért. Ma már minden szakember vallja és hitet tesz amellett, hogy a siló-gazdálkodással milyen nagy eredményeket lehet elérni, s erre tények is vannak.

„Ajánlatomat nem azért teszem, — írja a továbbiakban, — mert talán üres az istálló, s a szükségem volna a beállításra. Nem, hanem azért, hogy bebizonyítsam azt, hogy amit itt leírtam, tényleg is be tudom bizonyítani.”

A város támogatása tehát tulajdonképpen a kis mintatehenészet rentabilitásának bebizonyításához segítené az anyagi, modern gondolkodású bérlőt.

Illetékes helyen érdeklődünk ebben az irányban.

— A város magángazdálkodása nehézkes és nem is rentábilis. Arra, hogy a város állítson be egy kis gazdaságba hús tehent, nincs lehetőség. Mert ha foglalkozni akar ezzel a kérdéssel, s van kellő anyagi fedezet rá, akkor egy nagy mintatehenészetet létesít, amelynek segítségével meg lehet oldani a város tejellátásának kérdését. A város szívesen támogat minden hasonló kérdést. Örömmel vette a város vezetősége éppen ezért a hortobágyi mintatehenészet szervezését, s a közönség érdeklődésben szorgalmazta, hogy ne maradjon teheneket lenyúsznak ki abban, hanem tejelelő tarka marhákat. Magyar tehenei vannak a városnak, mégpedig olyanok, hogy nehezen lehet hasonlókat kitermelni, hiszen évtizedes múltja van a magyar-tehenészetnek Debrecenben. Hogy bebizonyítsuk a városi gazdálkodás nehézségeit, arra elegendő egy példa is. Évekkel ezelőtt elhatározta a város, hogy ökröket tart. A felfrissítést oly módon eszközölték, hogy az öregb ökröket eladták, s annak árából szereztek be a fiatalabbakat. Ment is simán minden egy évben. Egyszer azonban megtörtént, hogy az egyik ökörnek eltört a lába, s párja egyedül maradt. Hogy az ép ökör hasznosítható maradjon, ahhoz szükséges lett vol-

na párját szerezni. Ehhez viszont kisgyűlés, közgyűlés, miniszteri jóváhagyás kellett volna, ami bizony késlelteti a hiányzó ökör beszerzését...

— Egy megoldás van tehát ezen a téren, — folytatta informátorunk. — Az ohati, városi bérlő példamutatása szép, nemes és követendő. A gazdálkodásnak kell tehát megmozdulni, s hasonló mintatehenészeteket létesíteni. Igaz, sok gondnal, bajjal jár, sok odaadás kell hozzá, sok áldozat, viszont rentábilis, mert sokszorosan megtéríti a befektetett összeget.

Es volt az illetékes hely nyilatkozata. A magunk részéről még hozzáfűzzük a

kérdéshez néhány megjegyzést. A városi ohati bérlő szerint egy hús tehene mintagazdaság a város hiányzó tejszükségletének egyhuzad részét fedezi. Nem hinnénk, hogy kellő támogatás, segítség mellett ne akadna még hús gazdálkodó, aki szívesen létesítene hasonló mintatehenészetet. Tudjuk, hogy Debrecen város gazdálkodásának milyen átérzi az idők szavát, s tudatában van annak, hogy hasonló létesítménnyel nemcsak a nagyközönség, hanem saját érdekeit is szolgálja. A takarmány-kérdés sem megoldhatatlan. A siló-gazdálkodás egyszerűen bevált, a kormányzat útmutatásokkal, segítséggel, támogatással igyekezett megkezelni azt a gazdálkodó. Hiszünk, hogy a városi, ohati bérlő példája követésre talál, s ezzel a sokat vitatott, megoldhatatlannak hitt kérdésben nyugvópontot jelentünk teljes megelégedésre!

Gyanus körülmények között meghalt egy böszörményi legény

A hajdúböszörményi csendőrség csütörtökön reggel telefonon jelentette a debreceni királyi ügyészségnek, hogy Kerékgyártó Sándor 18 éves böszörményi legény ismeretlen körülmények között elhalt. A hatóság vizsgálatot indított a fiatal legény váratlan halála ügyében, eddig azonban semmi sem sikerült megállapítani. Tény mindössze annyi, hogy az elmúlt este Kerékgyártó Sándor váratlanul rosszul lett, ágyának dőlt, rövid idő múlva eszméletét is elvesztette. Hozzáértő orvosok segítségét is hívták, mielőtt azonban az orvos megérkezett volna, a 18 éves fiatalember meghalt. Külsérel-

mi nyom nincsen rajta, mérgezési tünetek sem fedezhetők fel, legvalószínűbb tehát, hogy szívbetegség okozta a fiatalon Kerékgyártó Sándor halálát.

A debreceni királyi ügyészség a jelentés alapján javaslatot tett a halotti felhatalmazására, s dr. Czipott György törvényszéki bír., vizsgálóbíróhelyettes el is rendelte a törvényszéki boncolás foganatosítását, s ezért csütörtökön délután törvényszéki vizsgálóbizottság szűkít ki a helyszínre, ahol megejtik a boncolást is. Ettől remélhető a fiatalember váratlan halála igazi okának megismerése.

Dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár előadása a Ker. Nemzeti Ligában

Nemzetnevelés az egyetemen

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debreceni Osztálya ma este 6 órai kezdettel tartja nemzetvédelmi előadását a Liga József kir. herceg-utca 16. szám alatti székházában dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár közreműködésével.

Dr. Tankó Béla „Nemzetnevelés az egyetemen” címmel — a nemzetneveléssel eddigi előadások folytatásaként — erőt a tudományegyetem kereteiben kívánatos nemzetnevelés módszereiről, eszközeiről és céljáról fog részletesen beszélni.

A tudományegyetem elsősorban a legmagasabb tudományok közlésére, továbbadására és fejlesztésére szervezték s a nevelés, mint önálló feladat csak másodrendű követelményként áll az egyetemi oktatás célkitűzései között. Kétségtelen azonban, hogy a mai idők változó szemléletében, amikor minden kimondott szó nemcsak többszörös erővel zeng végig az egész nemzetben, hanem a szavakból formálódó gondolatoknak úgy egyéni, mint közösségi sorsot detemináló jellegük van, a tudományközlésnek ezt a mérvet fogalmazott tételt többé fenntartani nem lehet.

De ma már nincsen is ilyen törekvés

az egyetemek életében. Ha tényleg rendelkezésben nem is, de azt megvalósítani a gyakorlatban annál inkább érezhető, hogy az egyetemi katedrákról elhangzó tanítások, mozgogjanak azok bár a legelvonatott tárgykörben, a nemzeti eszmék és célkitűzések súlyos kérdéseivel mindig megtalálják a kapcsolatot. Programszerű nemzetnevelés ha nem is folyik az egyetemen, azonban annál erősebb és dinamikusabb az előadók ilyen irányú magatartása s méginkább az egyetemi ifjúság autonóm tevékenységében észlelhető munkásság. Erről a színes és a jövőben még fokozottabb mértékben megvalósítandó nemzetnevelési tevékenységről fog érdekes és minden magyar számára megszívlelendő előadást tartani dr. Tankó Béla egyetemi tanár.

A ma este 6 órakor rendezendő előadásra a Liga elnöksége a város keresztény nemzeti társadalmának érdeklődő tagjait szeretettel hívja és várja. Az előadás pontosan kezdődik, mert a Liga Debreceni Osztálya a társadalmi összefogás megkezdésében városszerte gyakorlati vált pontatlanságot legalább saját kereteiben megszüntetni kívánja.

A „bujdosó” tojás

Debrecenből ismét eltűnt a tojás s csak „feketén” lehet vásárolni

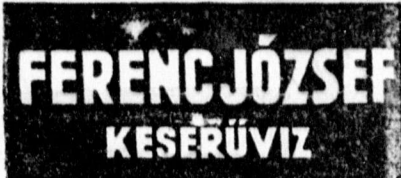
Emlékeztet még a debreceni közönség előtt, hogy a rendőrség és a hatóságok milyen erélyes kézzel nyultak bele abba a mesterkedésbe, amelynek folytán máris Debrecenből a tojás, s csak a megállapítottnál jóval magasabb áron lehetett zugban vásárolni. A hatóságok erélyes intézkedéssel következtében ezen a téren is helyreáll a nyugalom, s ha nem is százszázaléki, de kielégítő módon sikerült biztosítani a város tojásellátását.

Amint elültek a hatósági intézkedések nyomán támadt hullámok, újra megke-

dődött a hajsza a tojás után, amely ismét lassan eltűnt a piacról. Nap, mint nap sok panasz hangzik el a nagyközönség köréből, hogy a piacon nem tudja beszerezni tojás-szükségletét, s hiába kutatnak mindenütt, az üzletekben, régi tojáskereskedésekben, mindenütt azt a választ kapják: „Sajnos, nincsen tojás.”

A tojás tehát ismét elbujdosott a debreceni piacról, üzletekből, s útjait bizony csak nagyon kevesen tudják követni.

Megkérdeztük ezzel a kérdéssel kapcsolatban az akembereket, háziasszonyokat,

akik igen sokféle okát adják a tojás-hiánynak.

Egyik legfontosabb oka talán az, hogy a jelenlegi baromfiélemezési lehetőségek megnehezítik a tyúk-tartást. Ez azonban még nem leküzdhetetlen akadály. Egyes vélemények szerint nagyon jól tojnak a tyúkok különböző konyhafüladékokból: például burgonyahéjből és más hasonlóból főzött ennyivalóval táplálva. Lényegesen befolyásolja azonban a tojás-felhószat csökkenését az a tény, ami már a tejnél is megnyilatkozott, tudniillik az, hogy maguk a termelők is felhasználják saját ételmezésük céljaira a tojást, s így igen nagy mennyiség kerül ki a piac-forgalomból.

Igen sok háziasszony bizonyítja azonban, hogy a tojás feketén kerül forgalomba, a piacok és üzletek megkerülésével. A tojás legmagasabb fogyasztói árának megállapítása óta divik különösen a forgalombahozatalnak ez a fajtája. Nagyon sokan a környéki községekben keresik fel a termelőket és magasabb áron vásárolják össze a tojásokat. Vagy ha nem is magasabb áron, de a termelő szívesen adja oda a megállapított árnál is, hiszen nem kell utiköltséget fizetni, nem kell fáradni, szóval nincsen reá rezi, hogy üzleti nyelven fejezzük ki magunkat. A felvásárlók között legnagyobb számban ismét a zsidóság szerepel.

A „bujdosó” tojással kapcsolatban kérdést intéztünk az egyik nagy debreceni tojástelep, a Hangya baromfiélemezőnek vezetőjéhez.

— A Hangyának van egy ötezer tojás tárolására alkalmas helyisége a telepen, ez mind tele van — üres ládával, — mondotta felvilágosításképpen. Az a helyzet, hogy október 15-e óta nem tudunk nagyobb mennyiséget felvásárolni, hogy a szükségletet kielégítsük. Október 19-án volt az utolsó vásárlásunk, amikor mindössze csak 60 pengő értékű tojást tudtunk beszerezni. Akkoriban a Hangya ludapesti fiókja ezerszázra küldte le vidéki fiókjainak a tárolt tojást. Sajnos már ez a mennyiség is elfogyott, s így bizony nem tudunk ebben a tekintetben a fogyasztóközönség rendelkezésére állani... Pedig van most is tojás Debrecenben, csak 20 fillért kell érte adni... Egyébként tavaszra várható ennek a kérdésnek a megoldása. Akkor talán lesz majd tojás.

Az almamaggyűjtés eddigi eredményeit kielégítő

Múltkorai számunkban már közöltük azt a cikket, melyben Pohl Ferenc gazdasági főtanácsos hívta fel Debrecen város közönségének, különösen a diákoknak figyelmét az almamag gyűjtésére és beszállítására. Mint tudomásunkra jutott, a felhívás részben szép eredménnyel járt, mert a debreceni leányközépiskolák a Dóczyval és a Svetitszel az élükön már igen dicséretreméltó szorgalommal láttak hozzá az almamag gyűjtéséhez. A sikert azért kell részletesnek neveznünk, mert a fiúiskolák közül még egyik sem kapcsolódott bele eddig a gyűjtési munkálataiba. Felesleges hangsúlyoznunk, hogy mennyire országos érdek az almamag gyűjtése, amit lehetőleg sürgősen el kell végezni, mert — mint értesültünk — féltős, hogy csiraképeségük hamarosan elvész. A lányokat szép munkájukért minden dicséret megilleti. Reméljük, hogy példájukat a fiúk is követni fogják.

A beváltási hely, mint a mulkor már említettük Nagyerdő 15. sz. városi kertészeti, a polgári lövöldével szemben. Beváltási ár továbbra is kg-ként 50 pengő, tehát már ezért is érdemes egy kis fáradságot venni. A gyűjtésre a figyelmet ismétellen felhívjuk.

Irógép tökéletes javítása, újjáépítése.
HURAY
okl. irógép-műszerész m.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PARTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-8 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 3-8 óráig.

A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PART vármegyei központjában, a debreceni Főispáni Hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 óráig és 11 óráig panasznap fog tartani, mely alkalommal pártunk tagjai panaszokat és kéréseket előadhathatnak.

Az óra

Az óra megállt egy pillanatra. Majd tovább ballagott... Mutatta a percek végtelenségét és mérte a napot.

A beteg szív is a kötelesség szavára még dobog. Aztán megáll... de nem kezd újra. Megül a robot.

Wagnerné Szűts Adél

Tasnádi Nagy András előadást tart Nagyváradon. A magyar politikai és társadalmi élet egyik legnagyobb tekintélyű vezetőjéről dr. Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, rövidesen ellátogat Nagyváradra és előadást fog tartani. Tasnádi Nagy András dr., aki legutóbb a Német-Magyar Társaság meghívására Berlinben tartott tartalmas sikerű előadást, a magyar reformátusoknak is egyik vezető egyénisége és a Bethlen Gábor Szövetség elnöke. Ez az igen tekintélyes egyháztársadalmi és irodalmi szövetség most elhatározta, hogy ellátogat Nagyváradra is és itt egy irodalmi estélyen találkozni a váradi reformátusokkal. Az estélyen eddigi hírek szerint dr. Tasnádi Nagy Andráson kívül fellépnek Szelezky Zita és Kórhé Endre is.

A Szociális Műszaki Filmstúdió rendez február 1-én délelőtt 11 órakor az Apolló-filmszínházban. Színe kerül a „Gyermekező”. Jégyek válthatók szombaton és vasárnap az Apolló pénztáránál. A nagyszerű közönséget ezúton meghívja a vezetőség.

Lelkészválasztás lesz három nagyvárosi református egyházközségben. A közeljövőben Bihar vármegeye három református egyházközségében: Nagyvárad-útvároson, Örvénden és Nagykakucsoson lelkészválasztás lesz. A három megüresedett lelkészi állás után lelkészi körökben igen nagy az érdeklődés a választásokkal kapcsolatban több kiváló lelkész nevével emlegetik.

Nagy kedvezményeket élveznek a Német Tudományos Intézet nyelvtanfolyamának hallgatói. A német birodalmi követseg védnökségével rendezett nyelvtanfolyamok iránt ezúttal a szokottnál is nagyobb érdeklődés nyilvánul meg, aminek magyarázata abban rejlik, hogy a rendező Német Tudományos Intézet a Német Akadémia támogatásával létrehozott kitérő kölcsönkötvető, képes folyóiratokat, napilapokat bocsáthat a hallgatók rendelkezésére, ezenkívül irodalmi estélyen, hangversenyeken kedvezményes belépést biztosít számukra. A tanfolyamok végén pedig a legkiválóbb hallgatók németországi ösztöndíjat kaphatnak. Beiratkozás és felvilágosítás a Német Tudományos Intézetben (Ferenc József-út 22., II. emelet, telefon 13-27) naponta 6-8 óráig.

Hogyan előzzük meg a tavaszi belvíz-veszedelmet?

A felhalmozódott havat ki kell hordatni az udvarokból

Az elmúlt év tavaszának legrosszabb emléke a pusztító, romboló árvíz és belvízveszedelem. Akkoriban csaknem mindennap öszeomlott egy-egy ház a felfakadó talajvízek rombolása következtében, a nap, mint nap hajléknélkül maradt egy család. Az összeomlott házakon kívül azonban nagyon sok megrongált lakás is hirdette a belvizek veszedelmességét.

Az idei kitarító tél szintén sok havat hozott. Nemesak az utcákon, de az udvarokban is hatalmas kupacokban gyűlt össze a hó, s az emberek már előre félnek a

tavaszi olvadástartól. Pedig az előre rettegett veszedelmet könnyen ki lehet kerülni, vagy pusztító erejét csökkenteni.

Oda kell hatni a hatóságoknak is, hogy a házak udvaraiban felhalmozódott havat távolítsák el, szállítsák ki, nehogy egy hirtelen olvadás esetén, a csatornák befogadóképességének csökkenésével a hó a házak alapzatait támadja meg. Ássa alá. Magánérdek tehát már előre küzdeni a belvízveszedelem ellen, s ennek a küzdelemnek egyik legfőbb eszköze a hatalmas mennyiségű hó elhordása az udvarokból.

Dárdidőző cigányokat ítétek el Szegeden. Az év elején történt, hogy Újvidékről Szegedre rándult cigányok — két feltűnő szépségű nő és egy fiatal legény — a forgalmasabb üzletekben pénzváltási trükkkel naponta nagyobb összegeket lopkodtak össze. A főkompos Ritter Gizellát egyévi börtönrre, két társát pedig 8-8 hónapi fogházra ítélte a szeredi törvényszék.

— Az almafa almát, a diófa diót... a címe a HID e heti vezércikének, amely Bárdossy László új élelforma hirdetésével foglalkozik. Németh László krónikája Ábrahám Ernő, Laczkó Géza, Majtényi Mihály, Főjé Géza, Tersánszky Jenő, dr. Mórész Virág, Bohuniszky Szepi, Rác Kálmán, Berda József, Kassák Lajos írásai, mint a magyar irodalom szellemi termékeinek remekét alkotják a HID e heti számát. Szébbnél-szebb képek, érdekesnél-érdekesebb riportok és rovatok teszik még élvezetesebbé a lapot, amelyből mutatóványozmatot szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII., Erzsébet krt. 7.) az érdeklődőknek. Főszerkesztő Zilahy Lajos. Előfizetési árak: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P, egy hóra 2 pengő, egyes szám ára 50 fillér.

— Félévi beiratkozások a Zenekoláiban. A Városi Zenekolában a II. félévi beiratkozások február hó 2-án kezdődnek az összes tanszakokra. Tandíjak havi 8, 10, 12, 14 P Zenei előkészítő (ovoda) havi 3 P. Fúvós tanszakokon havi 2 P. Nagybőgő tanszak ingyenes. Beiratási díj 6 P. Hivatalos órák: Naponta délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig Vár-u. 1. sz. Telefon 23-96. Bővebb felvilágosítás a zenekola-titkári hivatalában.

— Összegezte az inast a felrobant karbidgáz. Súlyos baleset érte Kecskeméten Szilvák István 16 éves kovácsstanonost. A hegesztőkészülék akarták üzembeállítani: felmelegítésével s közben az inas vizsgálatlansága folytán a visszamaradt karbidgáz felrobant. Fejét és mindkét kezét összegezte. Állapota nem veszélyes.

— A Kolozsvári EAC jéghoki csapata szombaton reggel érkezik Debrecenbe és a DEAC jéghoki csapata ellen szombaton vasárnap mérkőzést játszik. Az 1941. évi főiskolai jéghoki bajnokság első és harmadik helyezettje közötti mérkőzés érdekesség igérik. A KEAC és a DEAC Erdőy visszavágására óra most veszik fel egymás között első ízben a sport érintkezést, a régi kapcsolatok felújításának örömeire a két csapat a mérkőzés kezdete előtt emléksztetőt nyújt át egymásnak. A mérkőzés szombaton délután fél 4 és vasárnap délelőtt fél 12 órakor kezdődik a nagyterdei stadionban.

Egy olasz tengeralattjáró lehallgató készülék vizreboosítása (Fotó RDX)

20. Csaba-táncestély 1942.

Szerdán délután nagyszerű hangulatban folyt le a 20. Csaba-táncestély is merkedő este. Az ismerkedő esten az első bálózó lányokon kívül szép számmal vettek részt azok is, akik bejelentették részvételüket a 20. Csaba-táncestélyre. Az ismerkedő est sikere fényes biztosítéka a vasárnap esti Csaba-bálnak.

A Csaba-báliroda egyébként a következőkben válassza a számos helyről befutó érdeklődésekre:

Asztal-foglalások korlátozott számban a Boeska-teremben igényelhetők. Az üveg-teremben azonban már nem áll módjában a rendezőségnek asztalt biztosítani a betelt létszám miatt.

A HÉV-vel kötött megállapodás szerint a közönségnek a táncestély végeztével különjáratok állnak rendelkezésre a fővárosban az Arany Bika—Egyetemi klinikai viszonylatban. A jegyek erre az alkalomra az említett viszonylaton bármilyen távolságra 56 fillér.

A báliroda ezenkívül kéri a közönséget, hogy a lefoglalt páholyokat legkésőbb szombat délig vegye át.

Taálkozzunk a Csaba - táncestélyen február 1-én az Arany Bikában!

— SZÉKREKEDÉS NÉL ES EMÉSZTÉSI ZAVAROKNÁL, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértódlásoknál, fejfájásnál és álmatlanságnál igyunk reggel ÖGYOMORRA egy pohár természetes „FIRENC JÓZSEF” keserűylet, mert ennek hashajtó hatása igen alapos és fölláto-kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— Csengerben nem jól cseng a pengő. A debreceni királyi ügyészségre az elmúlt nap több darab hamis ezüst egy pengő szolgáltattak be Csengerből. A pengő igyüges hamisítvány volt, a súlya és színe szinte tökéletesnek mondható, a minőzete is sikerült, mindössze csengése alapján lehet megállapítani hamis voltát. Az ügyészség megindította a vizsgálót a hamis pengő forgalombahozásának kizárásáért.

— Egy hónapi fogházzal írtott a hagymadrágításért. Dr. Pogány Béla debreceni törvényszéki uszorabíró az elmúlt nap tartott főtárgyalást a hagymadrágításáért vádolt Fábán Péterné debreceni kofaasszony bünygyében. Noha a vádolt csak részben beismerést tett, a tanúvallomások alapján azonban kétséget kizáróan megállapított nyert a bünesselkémény ténye, így Pogány Béla uszorabíró Fábán Péternét egy hónapi fogházzbüntetésre ítélte. Az elítölt mégnvgudott az ítéletben, így az jogerőre is emelkedett.

— Naményi Gyorsíró- és Gépiróiskola elsörendő irodai munkaerővé kiképezi. levizsgáztatja, állásba ajánlja. Tanulás bármikor megkezdhető, Batthány-u. 1.

— Mátot drágított — 150 pengőre ítélték. Ifju Csapos János, Csapó-utcai fűszerest a debreceni uszorabíró az elmúlt nap 150 pengő pénzbírsággal sújtotta, mert a vádolt egy piaci ellenőrné aki vásárolni ment be az üzletbe, tíz óra mákot 35 fillérré adott, holott annak maximálta ára csak 25 fillér lett volna. A vádolt azzal védekezett, hogy hosszú távollét után csak előtte való nap lépett be az üzletbe, s így megtévesztette az árakat, a bünesselkémény azonban megtörtént és így az uszorabíró 150 pengő pénzbírsággal sújtotta az enyhítő körülmények figyelembevételével Ifju Csapos Jánost.

— Nemzetgyalázó zsidókat ítétek el Marosvásárhelyen. Székelydóbo községben még a román fenhatóság miatt Spielmann Mózes zsidó kereskedő kiterjedt családja segítségével valóságos zsidó kolóniát létesített a községhez épületében bérelt úteke köré és teljesen magához ragadta a község kereskedelmi életének irányítását. A bevonulás után a magyar hatóságok azonnal hozzáálltak a tisztogatáshoz s ennek során felmondták a zsidó bérléteket. Spielmann és családja tiltakozott a községi határozat ellen, persze hiába, mire becsmérőleg szóltak a magyar rendszerről és politikáról. Erre a bírósági eljárás lefolytatásáig gyűjtőtáborba szállították a vádlottakat. A marosvásárhelyi törvényszék Spielmann és két vádolt társát 1-1 hónapi fogházzra ítélte.

Gyászrovat

Rodilla Gergely honvéd temetése ma délután egy órakor lesz a Köztemető hármass ravatalozójából. Fehértói vállalata végzi.

Szabó Lajosné Almády Ilonka váratlanul elhunyt. Temetése szombaton három órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozójából. Lakás: Eötvös-utca 56. Gebauer cég rendezi.

Dr. Weszter Istvánné Zákó Irén 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Sestakert-utca 1. Dankó temető.

Boross Tóby Tibor helyettesítették be Biszterszky Elemér helyére. Hírt adtunk arról, hogy Biszterszky Elemér okleveles gazdát, a magyar kir. külkereskedelmi hivatal debreceni kirendeltségének felügyelőjét szolgáló érdekből Budapestre a minisztériumba rendelték be. Most arról értesültünk, hogy ideiglenesen a m. kir. külkereskedelmi hivatal debreceni kirendeltségének vezetésével Boross Tóby Tibor m. kir. külkereskedelmi hivatali felügyelőt bízták meg.

A Magyar Evangélikus Munkásszövetség Wolaflakatelepi csoportja ma, pénteken este 7 órai kezdettel az Olvasókör nagy termében összejövetelt tart. Ezen az összejövetelen alakul meg a Wolaflakatelepi csoportnak az 1942. évi tisztikara. Az összejövetelen Szilágyi László központi titkár és Dusicsa Ferenc segédtitkár tartanak előadást.

Február 6-án lesz a református presbiteri gyűlés. A debreceni református egyház presbiteriuma február 6-án, pénteken délután 4 órai kezdettel tartja a református egyház tanácstermében D. dr. Révész Imre püspök és dr. Kölcsey Sándor egyházi főgondnok elnöklésével ez-évi első gyűlést. A gyűlés nagyjelentőségű ügyeket tárgyal.

Egy éjszaka három tüzeset volt Kassán. Legveszélyesebb volt közülük egy lakástűz, melynél a kéményből kipattanó szikra lassú izzásba hozta a gerendázatot és három nap múlva meggyújtotta az emeleti lakás padlóját. Ennek következtében a kályha nagy robbanással összedőlt s így felébredtek a lakók, különben rövidesen gázmérgezés áldozataiul estek volna.

Megunta az életet egy 55 éves komádi gazda. Balogh Sándor, Komádi egyik módos gazdája az elmúlt nap öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már meghalt. Temetésére a királyi ügyészség engedélyt adott.

Alnév alatt közel száz szélhámosságot követett el két fiatalember. A marosvásárhelyi rendőrség veszedelmes szélhámosságot tett ártalmatlanná Hidvégi László műszerezés és Pálházi-Palger Ferenc banktisztviselő személyében, akik nemlétező biztosító társaság részére költötték biztosításokat és vettek fel jogosulatlanul nagyobb összegeket. Ely módon Marosvásárhelyen 22, Kolozsváron pedig 40 szélhámosságot követtek el. Országos nyomozás van folyamatban teljes bűnleltáronk összeállítására.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat reptilóhelyet.

Padlástűz volt a nagyváradi iparkamara épületében. A nagyváradi iparkamara padlásán az egyik reggel tűz ütött ki. Valószínűleg az előző napon ott dolgozó szerelőmunkások olvasztólámpájától gyulladt meg a tetőgerenda. A tűz következtében a Debrecenben is szétvesztett ismert dr. Olasz Vilmos kamarai főtitkár egyik szobájának mennyezete lobbant lángra és mintegy négy méter szélességben beszakadt. Szerencsére a kivonult tűzoltóknak sikerült hamar elfojtani a könnyen veszélyessé válható tüzet. A lőtörzshat nem esett jelentősen kár.

Harsányi Gusztáv temetése

Impozáns és nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Harsányi Gusztáv ny. kúriai bírót, Debrecen város törvényhatósági bizottságának régi és oszlopos tagját. A Köztemető díszravatalozó terméből, ahol esütörtök délután fél 4 órakor tartották a nagy temetést, teljesen megtöltötte az előkelő gyászközönség. Ott láttuk a többi között D. dr. Révész Imre ref. püspököt, Oláh Lajos dr. táblaelnököt, dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Mező Sándor ügyészségi elnököt, dr. Csernátony Lajos járáshírségi elnököt, dr. Tatay Zoltán th. h. polgármestert, dr. Balha Bertalan főjegyzőt, vitéz Berényi István ny. vezérőrnagyot, Szűk Ödön ny. postai igazgatót. Nagy számmal jelentek meg Debrecen város törvényhatósági bizottságának és a ref. presbiteriumnak tagjai. A sárospataki díjazótestületet népes küldöttség képviselte. Rajtuk kívül Debrecen város előkelő társadalmának

számos képviselője is megjelent a temetésen.

A pálmák és babérfák között felállított díszravatal mellett díszruhás hajdúk álltak őrséget. A ravatal felett dr. Farkas Pál ref. lelkész imádkozott magasszárnyalású lélokemelőn szép imában búcsúztatta a magas kort elért kiváló közéleti férfit szeretett családjától és tisztelőitől. A megható ima után Zsádon Antal ref. énekvezér művészi orgonajátéka következett, majd kihozták a nehéz fekete tölgyfakoporsót és a ravatalozó terem előtt várakozó gyászkozsra helyezték. Több százan kísérték a sírhoz, utolsó útjára Harsányi Gusztávot.

A sírnál dr. Farkas Pál imádkozott újból. Imája után lebozsátották a sírba a koporsót és örök pihenőre helyezték Harsányi Gusztáv földi részét.

A temetést a Gebauer temetőkezelői vállalat rendezte nagy pompával.

Napokon át étlen-szomjan fagyoskodott a szénapadláson egy ittas ember

Kezén az ujjak és mindkét lába megfagyott

Megrázó esetet fedezett fel a múlt nap egy kolozsvári rendőr. Egy szabad telet nyitott szénapadlásáról elhaló segélykiáltásokat hallott. A hang irányába menve mélyen a szénába temelkedve egy 30 év körüli férfit talált félig megfagyva. Azonnal értesítette a mentőket, akik megállapították, hogy mindkét lába térdig megfagyott, úgyszintén ujjai is.

A kihallgatás során kiderült, hogy az illető János Lajos építész-mester, aki egy héttel ezelőtt bántalmán annyit ivott, hogy már nem tudott hazamenni, hanem útközben betért a szénapadlásra és ott elaludt. Orvosi szakvélemény szerint szinte esodával határos, hogy el nem pusztult a mostani őrési hidegben egy héttel táplálék nélkül.

A jubileumi díszelőadás előtt külön is üdvözölni fogják Belznai Unger Istvánt

Belznai Unger István színigazgató jubileumára — amint már megírtuk — minden előkészület megtörtént. A jubileumi díszelőadás február 2-án este lesz a Csokonai színházban. Lehár világhírű operettjét, a „Víg özvegyt” parádés szerezposztásban, ragyogó kiállításban hozza színre az Unger társulat. Daniló szerepét maga Belznai Unger István alakítja, míg Glavári Hanna szerepében H. Neményi Lilit fogja viszontlátni a debreceni közönség. A másik vendégművész dr. Sikolya István, a Fővárosi Operettszínház tagja lesz.

A díszelőadás előtt külön kis ünnepséget tartanak a Csokonai Színház színpadán. Belznai Unger Istvánt fogják ünnepelni 20 éves színészi jubileuma alkalmából.

Több beszéd fog elhangzani. Debrecen város nevében Csobán Endre városi főlelvtárnok mond ünnepi beszédet, míg a debreceni újságírók részéről Benyovszky Pál ref. lelkész imádkozott, magasszárnyalású lélokemelőn szép imában búcsúztatta a magas kort elért kiváló közéleti férfit szeretett családjától és tisztelőitől. A megható ima után Zsádon Antal ref. énekvezér művészi orgonajátéka következett, majd kihozták a nehéz fekete tölgyfakoporsót és a ravatalozó terem előtt várakozó gyászkozsra helyezték. Több százan kísérték a sírhoz, utolsó útjára Harsányi Gusztávot.

Az ünnepi előadás után barátai vacsora lesz az Arany Bikában. Aki részt akar venni a vacsorán, ebből szándékát jelentse be vasárnapig a Csokonai Színháznál. Mintán a rendkívül időre való tekintettel bankettet nem lehet tartani, ezen a vacsorán kötött menü nem lesz. Mindenki a la carte vacsorázik a magával kell vinnie a váltójegyeket is.

Közérdekű levél

A GYALOGKÉZBESÍTŐK IS KAPJANAK PÓTKENYÉRJEGYET!

Kaptuk az alábbi közérdekű levelet: Igen tisztelt Szerkesztőség! Ugy tudom, hogy most van elbírálás alatt az a kérdés, hogy ki tekinthető testi munkásnak, illetve nehéz testi munkásnak. Tudjuk, hogy az illetékes hatóságok a legnagyobb körültekintéssel, a megadott rendelkezések mellánvos végrehajtásával fogják ezt a megkülönböztetőt eszközölni. Az a körülmény azonban, hogy — mint értesültem róla — a gyalogkézbesítőket nem sorozzák a testi munkások közé, arra készítek, hogy érdeklükben néhány szót szóljak. A gyalogkézbesítő, akár a városnál, rendőrségnél, postán, vagy akár a hírszágnál van alkalmazásban naponta húsz-harminc kilométert gyalogol, rendszerint rossz időjárási viszonyok között. Szerény véleményem szerint ezek az emberek szintén testi munkásoknak számíthatók, hiszen 20—30 kilométeres naponkénti gyaloglás nem könnyű, kiváltképpen meg a jelenlegi időjárás mellett. Ismerve a közérdeklődési hivatal vezetőségének nemes gondolkodását, hisszük, hogy ezekről a gyalogkézbesítőkről sem feledkezik meg s ha nincs lehetőség a nehéz testi munkások közé besorolásukra, legalább a testi munkások kategóriájába sorozzák be őket!

Tisztelettel: Egy újságolvasó, aki figyelemmel kíséri a gyalogkézbesítők nehéz munkáját.

SZÍNHÁZ

Csak egy asszony van a világon

Operettbemutató a Csokonai Színházban

Kőrössi Zoltán ezúttal megkontrollálta azt a bizonyos dall, amely „egy kisánnyról” szól s arról az asszonyról írt operettszöveget, amelyből nincs sem három, sem kettő, csak egy. A szerző nevével már jól ismeri a közönség előbbi operettjeiből. Ugyes, ötletes színpadi író, de kis-sé felszínesen kezeli a témát s a bonyodalom kitalálása nem erős oldala. Ezek a hibák kiütözknek legújabb operettjében is, melyet „Csak egy asszony van a világon” címmel esütörtökön mutatott be a Csokonai Színház Selmezy Mihály jól összehozott, a humoros részeket határozatosan kibangsúlyozó rendezésében. Kőrössi a Dunántúlra viszi a cselekményt, amihez természetesen szuverén joga van, de azt nem teheti meg, hogy az aratást Péter-Pálkor fejezze be. Ez a nap rendszerint az aratás kezdetét jelzi, de nem a befejezését. Az ilyen tévedésekre az alföldi ember nagyon kényes. Egyik leg-erősebb oldala Kőrössi Zoltánnak a humor, a derű. Nem ment egy kis túlzástól, a bevált patronokat is szívesen használja, de igazdhatatlan, hogy tud mulattatni és szórakoztatni. Különösen sokat derültünk az első felvonáson. Nádor József zenéje kellemes, hangulatos és jól ritmizált muzsika. A friss, pattogó zeneszámokat s a szép tangót szívesen fogadta a közönség.

A szereplők élén Rajz Janesi remek figurája áll. Bravúros tánc, ellenállhatatlan humora szinte állandó derűltéget tartotta a nézőket. Többet adott, mint amennyit a szerző elgondolt és a siker oroszlanrésze őt illeti. Czillér Ilus elegáns és szép hangú Annája nemcsak dekoratív megjelenésével, de stílusos játékaival is kijött. Nagy Csilla kicsattanó fiatalosága, kedves vidámsága és elsöndű táncakézsége most is jól érvényesült. A táncos szerepében a sokoldalú Zádor Mária ismét bebizonyította nem mindennapi alakító tehetségét. Fűrűhában is veszedelmesen csinos volt. Perényi Sári egészséges komikalitása nem maradt hatástalan. Gál Manci túlságosan igénytelen volt a méltóságos asszony szerepében. A szerelmes földbírtokost vitéz Hájmassy Lajos férfiasan rokoniszívesen, de néhol indokolatlanul kigazdal helykeséggel alakította. Ladányi Ferenc úri lónussal, közvetlen eszközökkel formálta meg Bárony dr. alakját. Selmezy Mihály napugaras kedélye és ösztönös emberábrázoló tehetsége egyéni szint és derűt jelentett a színpadon. Kormos Ferenc szélesen mókázó cigányprímása nagyon mulatságos volt. Méltó versenytársnak bizonyult a mulattatásban az érdekes humorú Hortobágyi Artúr. A kisebb szerepekben Balogh Béla természetes látéka mellett Bozsó Ferencné és Vass Ica alakítását említjük még meg.

A zenekart Bakonyi Ödön karmester vezényelte a szokott lendülettel, egyben kitűnően látta el a zongorakíséretet is.

A hideg miatt csak kevesen érdeklődtek az előadás iránt, de a megjelent közönség szívesen fogadta az operettet.

(B. P.)

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Zimberl-zombori szép asszony**. Fülleres helyárak. Szombaton délután: **Gyergyói bál**. — Fülleres helyárak.

Szombaton este: **Csak egy asszony van a világon**. A- és szabadbérlet.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken este fülleres helyárakkal a nagyszerű operett, a **Zimberl-zombori szép asszony** felújítása.

Szombaton délután utoljára kerül színre a **Gyergyói bál** U. Kováts Terus fellépésével, fülleres helyárakkal. Szombaton este A- és szabad-bérletben, vasárnap délután és este bérletszűnethen **Csak egy asszony van a világon**.

A **Belznai Unger István 20 éves színészi jubileumi „Víg özvegy”** előadásának előjegyzett jegyeit a nagy érdeklődésre tekintettel szombath délig kéri kiváltani a színházi pénztár.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetés. Debrecen sz. kir. város polgármestere, a városi belsőfogaltatás, törzsménei járványkórház, valamint a köztisztviselési hivatal lovainak 1942. évi február 1-től 1942. december 31-ig bezárólag leendő vas bantartására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok beadásának határideje az 1942. január 31. napjának déli 12 órája. Részletes versenytárgyalási hirdetmény és ajánlati űrlap a város gazdasági ügyosztályánál (város háza magas földszint 14. sz. szoba) díjtalanul beszereshetők. Polgármester.

